

Çalışan Profili Araştırması 2018

Kilidi Kırma Serisi

KPMG Türkiye

kpmg.com.tr

İçindekiler

Giriş	1
Genel görünüm	2
Eğitim durumu ve alanları	5
Çalışılan bölüm ve sektör	8
Çalışılan seviye ve aylık gelir	10
Çocuk sahipliği	12

Giriş

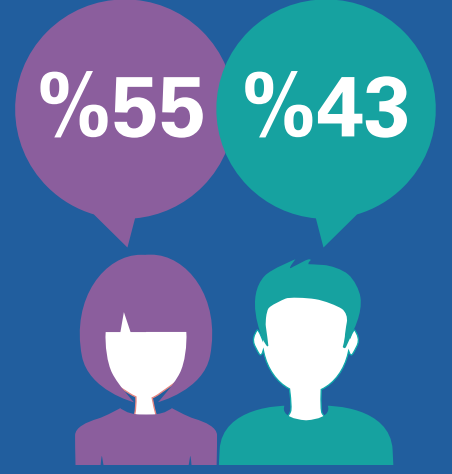
Günümüzde kadınların toplumsal, siyasal ve ekonomik alanlarda konum değiştirmesinden yola çıktık ve KPMG Türkiye olarak 2017 yılında iş dünyasında yönetici kadının yerini araştırmak üzere “Kilidi Kırma” serisine başladık. Serinin ilk araştırmasında Türkiye’de lider kadınlara yönetim katlarındaki kilitlerin nasıl açıldığını sorduk, önyargıları ve zihinlerdeki mitleri ortaya koyduk.

2018 yılında Kilidi KırmaK serisi, Türkiye İnsan Yönetimi Derneği PERYÖN işbirliğinde gerçekleştirdiğimiz “Çalışan Profili Araştırması” ile devam ediyor. Bugüne kadar toplumsal cinsiyet eşitliği ile ilgili, farklı verileri derleyen çok sayıda araştırma yayımlanmasına rağmen, bütünsel bir yaklaşım ile çalışan sayılarındaki kadın-erkek dağılımları ve yetki ve sorumluluklarını bir arada sunan bir araştırmanın eksikliğini gördük. Hem bu alandaki boşluğu doldurmak hem de ‘Kilidi KırmaK’ serisi araştırmalarına zemin oluşturmak amacıyla, farklı sektörlerden beyaz yakalı çalışanların katıldığı bir araştırma raporu hazırlamayı hedefledik.

Mart-Nisan 2018 aylarında online anket yöntemiyle gerçekleştirilen “Çalışan Profili Araştırması”na hem PERYÖN Derneği üyeleri hem de başta finansal hizmetler, profesyonel hizmetler, üretim, enerji, hızlı tüketim ve eğitim başta olmak üzere çok sayıda sektörden 533 beyaz yakalı çalışan katıldı.

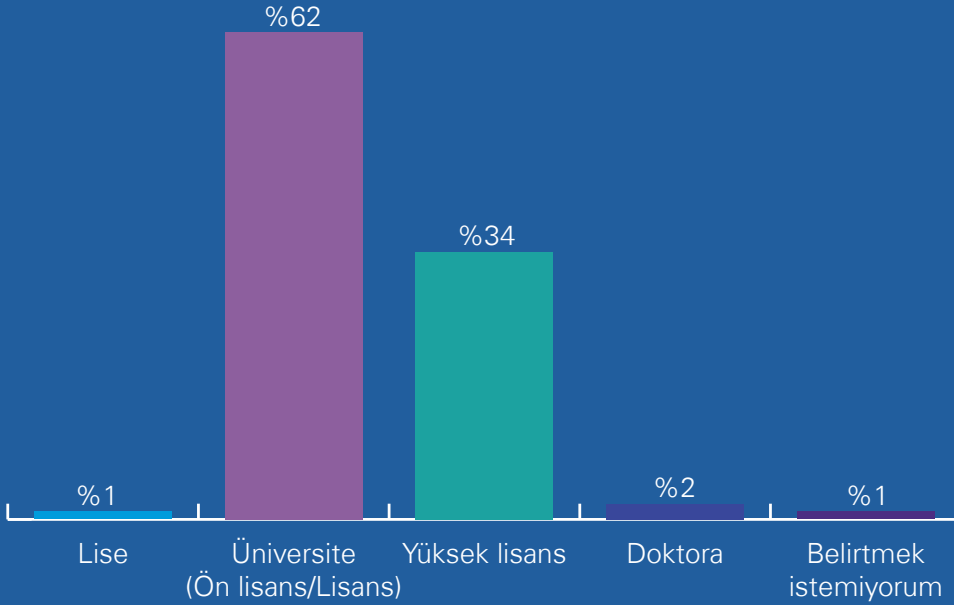
Genel görünüm

Araştırmaya katılanların yüzde 55'i kadın, yüzde 43'ü erkek.

Günümüzde yüksek öğretim diploması artık herhangi beyaz yaka bir işe kabul edilmenin mutlak ön şartlarından biri haline gelmişken, katılımcıların da yüzde 62'si ön lisans/lisans, yüzde 34'ü yüksek lisans mezunu; yüzde 2'sinin ise doktora derecesi var.

Eğitim durumunuz

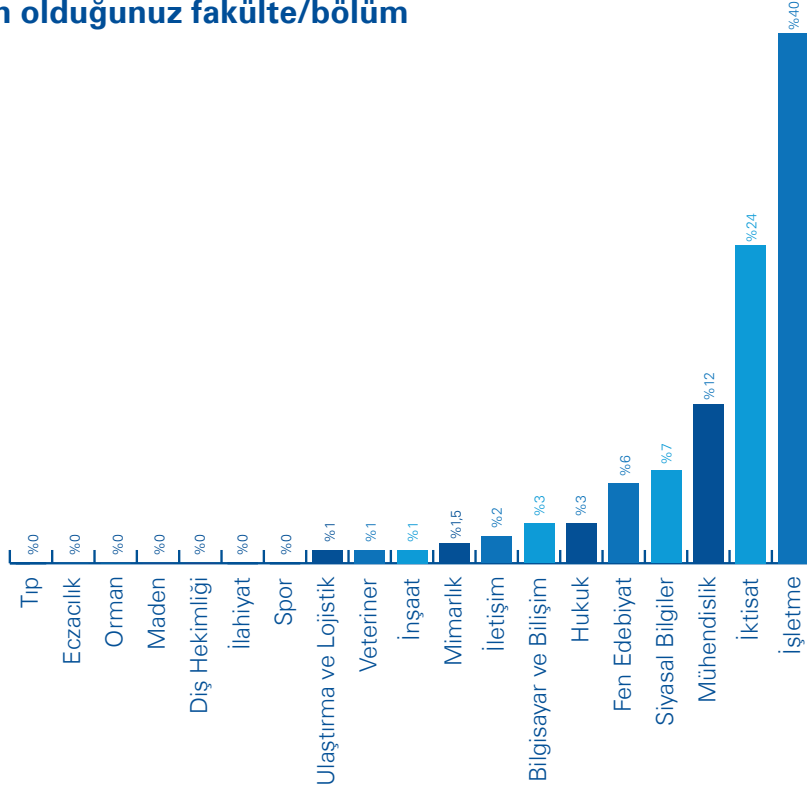
Araştırma sonuçlarına göre iktisadi ve idari bilimler fakültelerinin Türkiye'de beyaz yakalı işgücünün en öncelikli kaynağı olduğu görülüyor.

Yanıt verenlerin yüzde 40'ı işletme, yüzde 24'ü iktisat, yüzde 12'si ise mühendislik mezunu. Geri kalan grupta siyasal bilgiler, fen-edebiyat vb fakültelerden mezunlar yer alırken, katılımcıların yüzde 14'ü de mezun olduğu bölümü belirtmek istememiş.

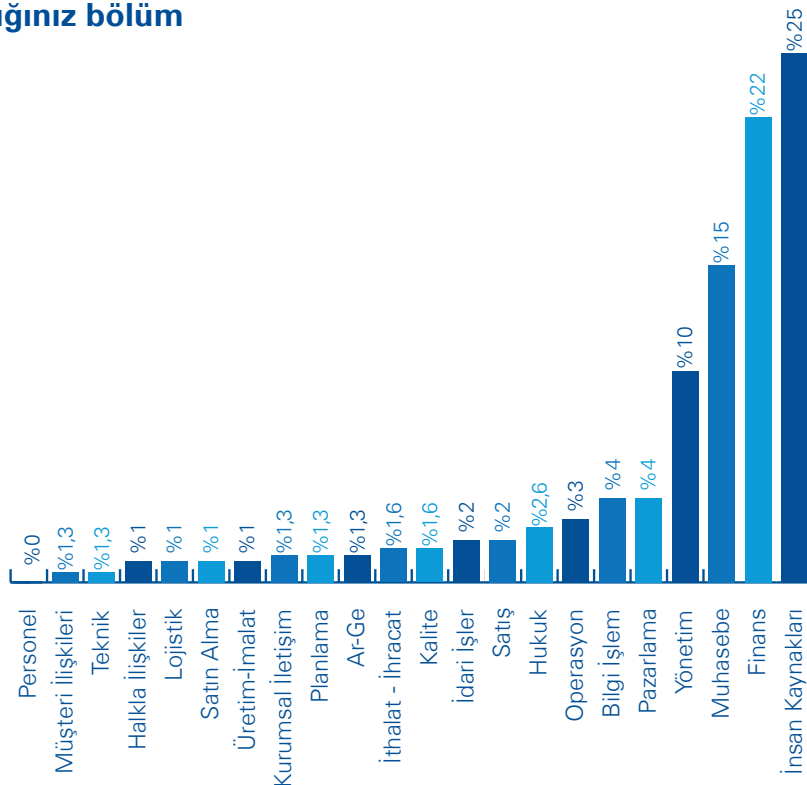
Yanıt verenlerin eğitim alanının bir yansıması niteliğinde, yüzde 30'unun banka harici finansal hizmetler, yüzde 11'inin profesyonel hizmetler sektöründe görev yaptığını; yüzde 8'inin ise bankacılık sektöründe çalıştığını görüyoruz. Yüzde 17'si de çalıştığı sektörü belirtmemiş.

Katılımcıların yüzde 25'i insan kaynakları bölümünde, yüzde 22'si finans, yüzde 15'i ise muhasebe bölümünde çalışıyor. Bunu yüzde 10 ile yönetim bölümü takip ediyor. Yüzde 23'ü müdür, yüzde 17'si uzman, yüzde 9'u asistan, yüzde 8'i direktör, yüzde 6'sı ise yönetici unvanına sahip.

Mezun olduğunuz fakülte/bölüm

Çalıştığınız bölüm

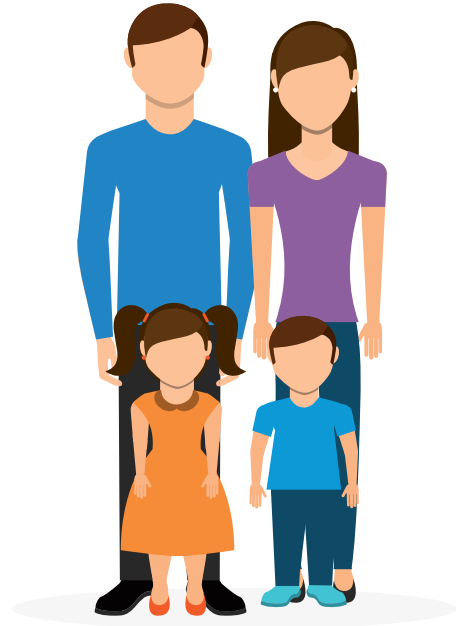
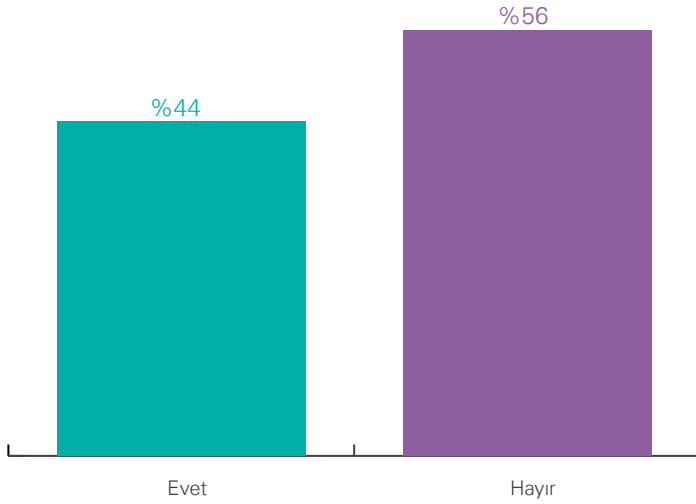
Sahip olunan unvanların dağılımına paralel olarak yüzde 28'inin aylık net geliri 5000-10000 TL, yüzde 21'inin 3000-5000 TL, yüzde 18'inin ise 2000-3000 TL arasında. Yüzde 14'ünün 15000 TL üzerinde ve yüzde 13'ünün 10000-15000 TL arasında geliri var.

Araştırmaya katılanların yarısından fazlasının (%56) çocuğunun olmaması dikkat çekiyor.

Çocuk sahibi olan katılımcıların da yüzde 57'sinin bir, yüzde 38'inin iki çocuğu var. İki'den fazla çocuk sahibi olanların oranı yalnızca yüzde 5.

Bu durum beyaz yakalı çalışanlar içerisinde çocuk sahibi olmayı geciktirerek kariyerlerinde ilerleme ya da yaşamsal maliyetlerin artışının da etkisiyle sadece bir çocuk sahibi olma eğilimlerinin altını çiziyor.

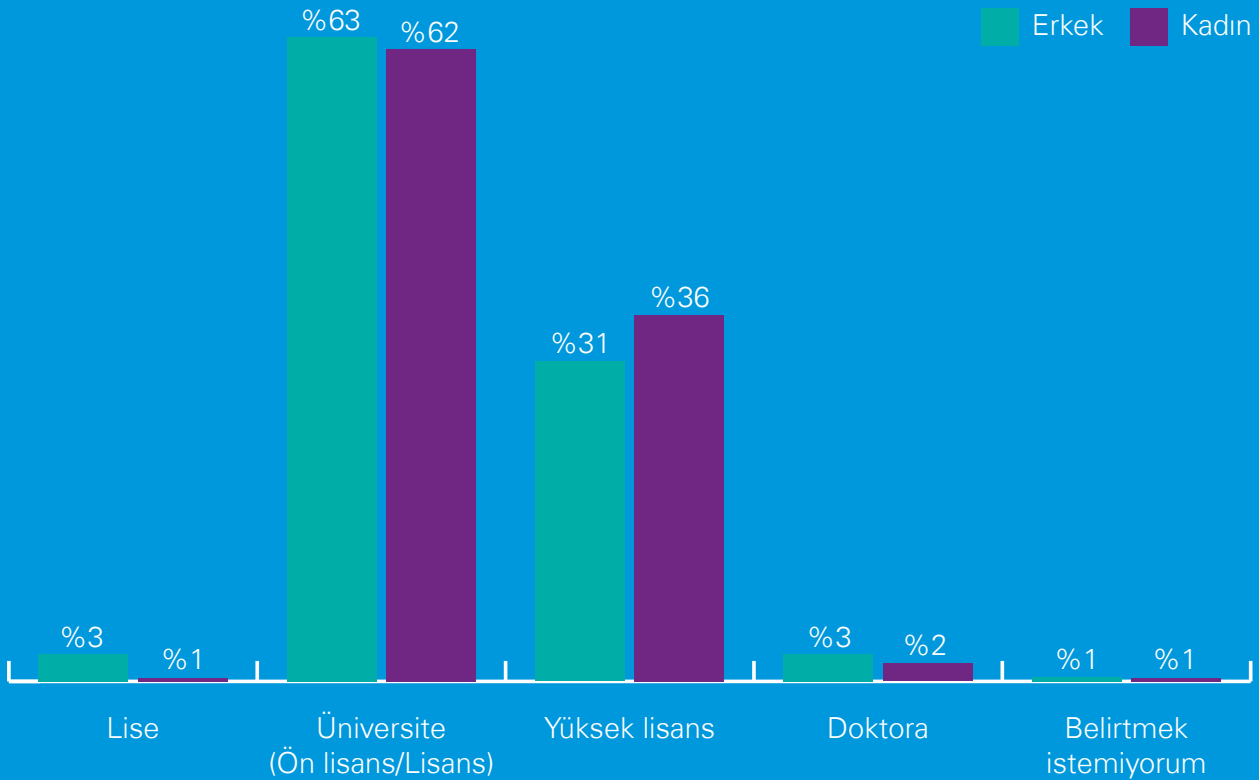
Katılımcıların
yarısından fazlasının
(%56) çocuğunun
olmaması dikkat
çekiyor.

Araştırmadan çıkan bu demografik özellikler günümüzdeki beyaz yakalı işgücüne dair genel bir görüntü verse de, kadın ve erkek çalışanlar arasındaki bazı farklar göze çarpıyor.

Eğitim durumu ve alanları

Araştırmaya katılan kadınların yüzde 62'si lisans, yüzde 36'sı yüksek lisans mezunu. Mezun olunan bölümler arasında yüzde 37 ile işletme ilk, yüzde 24 ile iktisat ikinci, yüzde 13 ile mühendislik ise üçüncü sırada geliyor.

Erkeklerin de yüzde 63'ü lisans, yüzde 31'i ise yüksek lisans mezunu olduğunu belirtti. Burada da mezun olunan bölümlerin başında yüzde 44 ile işletme birinci, yüzde 25 ile iktisat ikinci sırada yer alıyor. Bunu yüzde 13 ile mühendislik, yüzde 8 ile siyasal bilgiler takip ediyor.

Yüksek lisans derecesinde en yüksek oran yüzde 38 ile işletme mezunları arasında görülüyor. Bunu yüzde 22 ile iktisat takip ediyor.

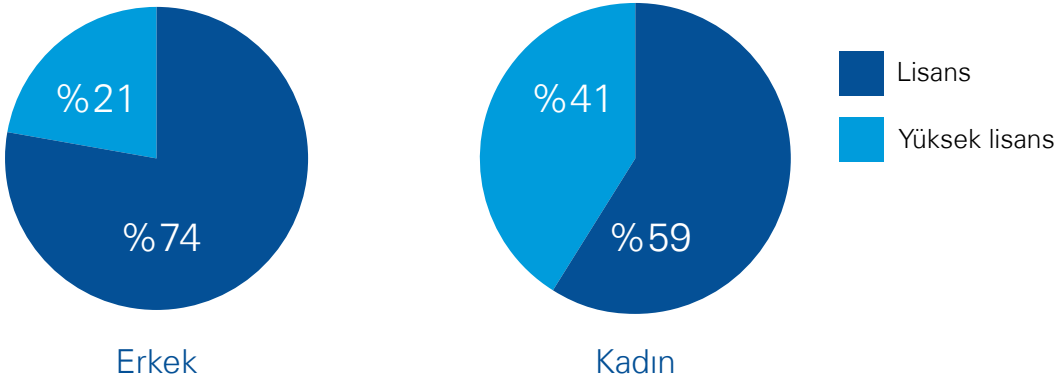
Dikkat çeken bir nokta, müdür seviyesinde erkek ve kadın çalışanlar arasında görülüyor. Erkek müdürlerin yüzde 74'ü ön lisans/lisans, yüzde 21'i yüksek lisans mezunuyken, kadın müdürlerin yüzde 59'u ön lisans/lisans mezunu, yüzde 41'i ise yüksek lisans mezunu. Bu farklılık, kadın çalışanlar içinde müdür seviyesine çıkabilmek için yüksek lisans derecesinin bir avantaj ya da gereklilik olarak öne çıktığına işaret ediyor.

Eğitim alanına bakıldığında ise işletme mezunu olmak yöneticilik yolunda önemli bir tercih sebebi gibi görülebilir.

Yanıt veren erkek müdürlerin yüzde 53'ü işletme bölümünden mezun olmuşken, kadın müdürlerde işletme mezunları yüzde 30 oranında.

Yüksek lisans
derecesinde en
yüksek oran %38
ile işletme mezunları
arasında görülüyor.

Eğitim durumu / Müdür

Yüksek lisans derecesinde en yüksek oran **%38** ile **işletme** mezunları arasında

%22

Yüksek lisans derecesinde ikinci sırada **%22** ile **iktisat** mezunları geliyor.

%74

Erkek müdürlerin **%74**'ü **ön lisans/lisans**, **%21**'i **yüksek lisans** mezunu

%59

Kadın müdürlerin **%59**'u **ön lisans/lisans**, **%41**'i **yüksek lisans** mezunu.

Erkek müdürlerin **%53**'ü **işletme** bölümünden mezun

Kadın müdürlerin **%30**'ü **işletme** bölümünden mezun

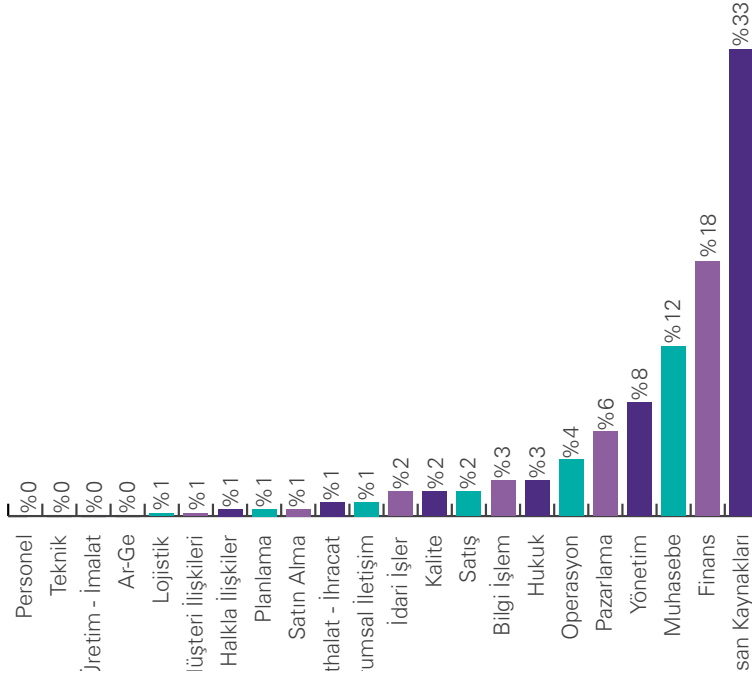
Çalışılan bölüm ve sektör

Yanıt veren kadın ve erkeklerin görev yaptıkları sektörler yaklaşık eşit dağılım gösteriyor. Kadınların yüzde 31'i bankacılık harici finansal hizmetler alanında, yüzde 11'i profesyonel hizmetler, yüzde 8'i bankacılık ve yüzde 6'sı da holding alanında çalışıyor. Erkeklerde bu oranlar sırasıyla yüzde 30, yüzde 12, yüzde 7 ve yüzde 6.

Ancak görev yapılan bölümlerde farklılıklar göze çarpıyor. Kadınların yüzde 33'ü insan kaynakları bölümünde, yüzde 18'i finans, yüzde 12'si muhasebe ve yüzde 7'si yönetim bölümünde çalışırken, erkeklerde ilk sırada yüzde 26 ile finans geliyor. Bunu yüzde 19 ile muhasebe, yüzde 15 ile insan kaynakları ve yüzde 13 ile yönetim bölümü izliyor.

Çalışılan bölüm / Kadın

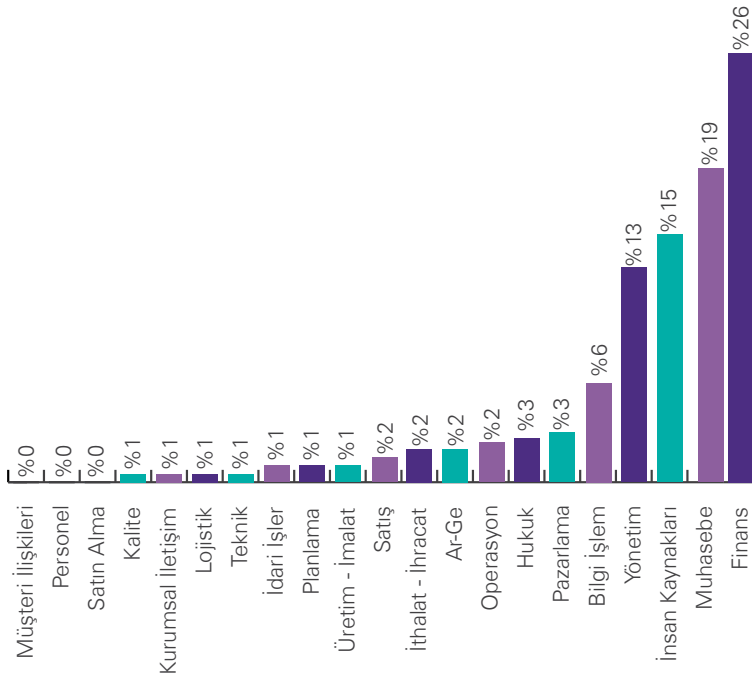

Öne çıkan bir diğer sonuç olarak mühendislik bölümünden mezun olan kadınların yüzde 56'sının yüksek lisans derecesini de tamamladığı görülüyor.

Kadın mühendislerin yüzde 23'ü profesyonel hizmetler sektöründe çalışıyor.

İkinci ve üçüncü sıralarda ise ilaç ve otomotiv sektörleri geliyor. Bunların da yüzde 30'u insan kaynakları bölümünde görev alıyor.

Çalışılan bölüm / Erkek

Erkeklerde mühendislik bölümü mezunları arasında lisans ve yüksek lisans dereceleri eşit oranda (%48).

Erkek mühendislerin yüzde 19'u teknoloji ve elektrik sektöründe çalışırken, bunu yüzde 14'le profesyonel hizmetler ve tekstil/konfeksiyon sektörleri takip ediyor.

Mühendis kadınlar içinde en büyük grup insan kaynakları bölümünde görev yaparken mühendis erkeklerin çoğunluğu (%32) yönetim, yüzde 26'sı ise bilgi işlem bölümünde çalışıyor.

Çalışılan seviye ve aylık gelir

Katılımcılar arasında çalışma seviyeleri ve unvanların dağılımı cinsiyete göre büyük farklılık göstermiyor. Kadınların yüzde 23'ü müdür, yüzde 19'u uzman, yüzde 13'ü asistan, yüzde 8'i yönetici ve yüzde 8'i direktör unvanına sahip. Erkeklerin ise yüzde 24'ü müdür, yüzde 16'sı uzman, yüzde 14'ü asistan, yüzde 8'i direktör, yüzde 5'i de genel müdür unvanına sahip. Kadınlarda genel müdür oranı ise yüzde 3.

Erkek çalışanların yüzde 31'i aylık net 5000-10000 TL arası gelir sahibiyken, yüzde 18'i 3000-5000 TL, yüzde 17'si 2000-3000 TL arasında, yüzde 17'si 15000 TL ve üzeri ve yüzde 9'u da 10000-15000 TL gelire sahip. Kadınlarda ise bu oranlar sırasıyla yüzde 27, yüzde 23, yüzde 17, yüzde 13 ve yüzde 14.

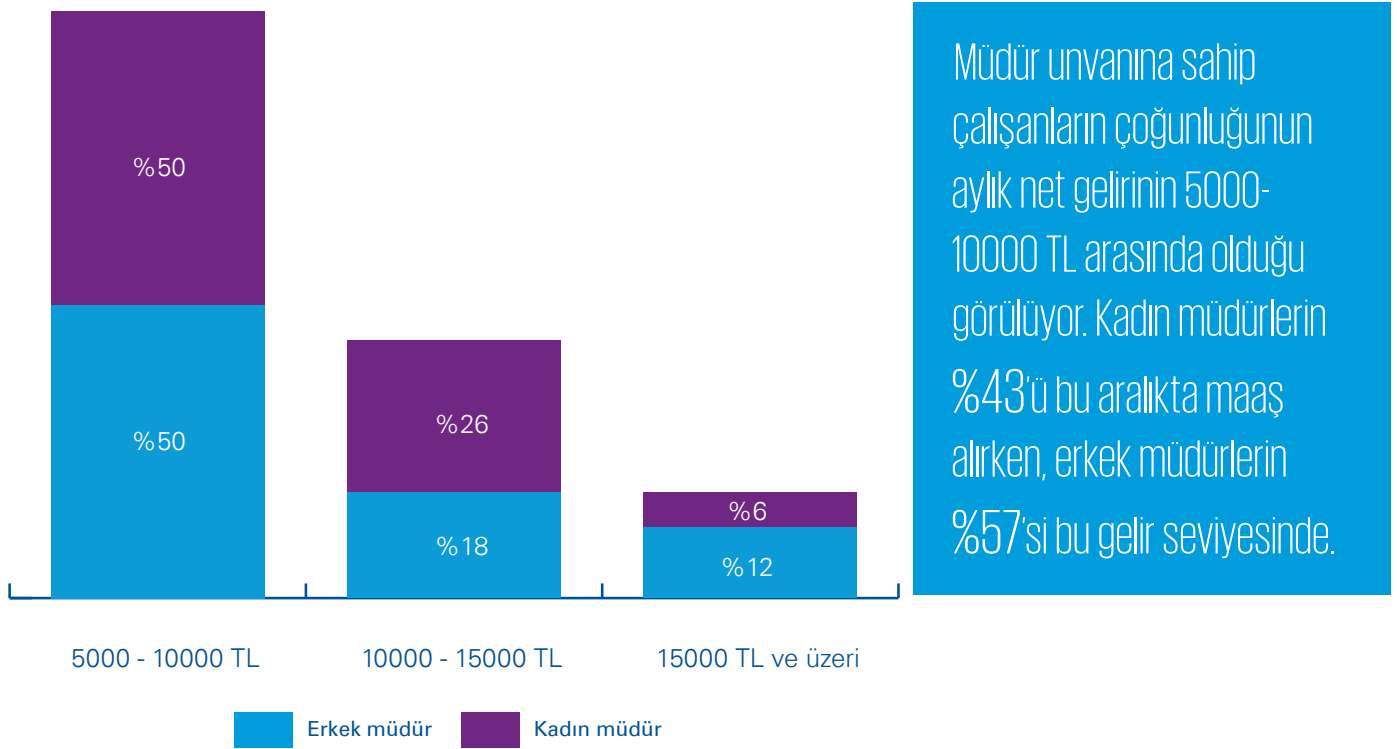

Aylık net gelir dağılımında toplam dağılım birbirine benzer görünse de farklı seviyelerde erkek ve kadınlar arasında belli farklılıklar öne çıkıyor.

Örneğin mühendislik mezunu erkeklerin yüzde 28'i danışman, yüzde 17'si müdür unvanına sahip; yüzde 30'unun da aylık geliri 15000 TL üzerinde. Kadın mühendislerin ise yüzde 24'ü müdür seviyesinde ve yüzde 41'i 5000-10000 TL gelire sahip. 15000 TL üzerinde kazananların oranı ise yüzde 13 seviyesinde kalıyor.

Müdür unvanına sahip çalışanların çoğunluğunun aylık net gelirin 5000-10000 TL arasında olduğu görülüyor. Kadın müdürlerin yüzde 43'ü bu aralıkta maaş alırken, erkek müdürlerin yüzde 57'si bu gelir seviyesinde.

Kadınların geri kalan yüzde 43'ü 10000-15000 TL arasında aylık net gelir elde ederken yalnızca yüzde 6'sı 15000 TL üzerinde kazanıyor. Aynı seviyedeki erkeklerin ise yüzde 26'sı 10000-15000 TL, yüzde 12'si ise 15000 TL üzerinde aylık net gelire sahip.

Kadınların yüzde 20'si 250-500, yüzde 20'si 1000-2000, yüzde 19'u ise 2000 kişiden fazla çalışanı olan şirketlerde çalışıyor.

Erkeklerde yüzde 22'si 100-250 çalışanı, yüzde 19'u 500-1000, yüzde 15'i 250-500, yüzde 15'i ise 1000-2000 çalışanı olan şirketlerde görev yapıyor.

Çocuk sahipliği

Araştırmaya katılan kadınların yarısından azının (%40) çocuğu var, bunların da yüzde 58'inin bir çocuğu bulunuyor. Erkek çalışanlar arasında da benzer sonuçlar görüyoruz. Yüzde 50'sinin çocuğu var ve bunlar içinde yüzde 56'sının bir, yüzde 39'unun iki çocuğu bulunuyor.

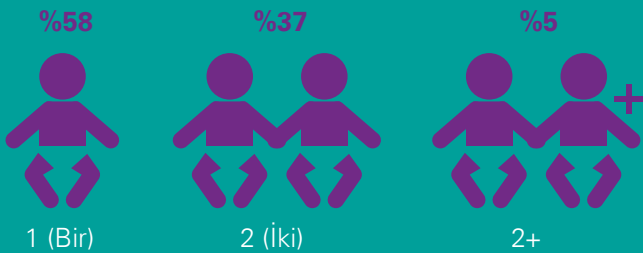
İki taraftaki bu benzer manzara, kadınların kariyerlerinde ilerlemek için çocuk sahibi olmayı geciktirdiği ya da çocuk sahibi olmamayı seçtiğine yönelik önyargıları da geçersiz kılıyor.

Çocuk sayısı / Kadın

Çocuğu var

Çocuğu yok

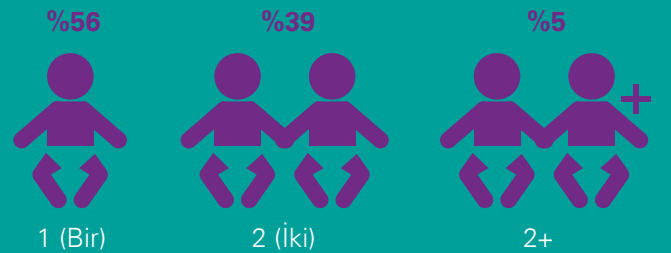

Çocuk sayısı / Erkek

Çocuğu var

Çocuğu yok

KPMG Türkiye

Denetim, vergi ve danışmanlık hizmetleri sunan ve sektöründeki en büyük dört uluslararası şirketten biri olan KPMG, üye firmalar ağı sistemiyle 154 ülkede, 200 bin çalışanıyla finansal hizmetler, tüketici ürünleri ve endüstriyel sektörlerden, gıda, perakende, enerji, telekomünikasyon, kimya gibi pek çok sektöre danışmanlık hizmeti veriyor. KPMG Türkiye ise İstanbul merkez ofisinin yanı sıra Ankara ve İzmir ofisleriyle, 1982 yılından beri 1200'den fazla çalışanıyla her sektörden 4 binin üzerinde firmaya sektörler özelinde hizmet verirken, rekabette ihtiyaç duydukları endüstriyel trendler hakkında değer yaratan çözümler sunuyor.

Detaylı bilgi için www.kpmg.com.tr adresine başvurabilirsiniz.

PERYÖN Türkiye İnsan Yönetimi Derneği

Türkiye'de İnsan Yönetimi alanında kurulmuş ilk sivil toplum kuruluşu olan PERYÖN (Türkiye İnsan Yönetimi Derneği) 3 bine yaklaşan üye sayısı ile özel sektörde istihdam edilen yaklaşık 3,5 milyon çalışan ve 1147 kuruma ulaşarak İnsan Yönetimi alanındaki profesyonellerin gereksinimlerine 48 yıldır hizmet sunuyor. İstanbul Merkezi'ne bağlı 5 bölgede şubesi bulunan PERYÖN, istihdama katkı sağlayan, mesleki gelişimi destekleyen platformların oluşturulmasına öncülük ediyor. İş dünyası, kamu, üniversite üçgeninde bağlayıcı, güçlendirici çalışmalar gerçekleştiren PERYÖN, uygulamaları ile mesleki eğitimin yaygınlaşmasına ve istihdamın artırılmasına katkı sağlıyor. İnsan kaynağı profesyonellerinin yanı sıra, her sektördeki yöneticiler, insan kaynakları alanında danışmanlık yapanlar, akademisyenler ve üniversite öğrencileri PERYÖN'e üye olabiliyor.

Daha fazla bilgi için www.peryon.org.tr adresini ziyaret edebilirsiniz.

Detaylı bilgi için:

KPMG Türkiye
Kurumsal İletişim ve
Pazarlama Bölümü
tr-fmmarkets@kpmg.com

İstanbul

İş Kuleleri Kule 3 Kat 2-9
34330 Levent İstanbul
T : +90 212 316 6000

Ankara

The Paragon İş Merkezi Kızılırmak Mah.
Ufuk Üniversitesi Cad. 1445 Sok. No:2
Kat:13 Çukurambar 06550 Ankara
T: +90 312 491 7231

İzmir

Heris Tower, Akdeniz Mah. Şehit Fethi Bey
Cad. No:55 Kat:21 Alsancak 35210 İzmir
T: +90 232 464 2045

kpmg.com.tr

kpmgvergi.com

Bu dokümanda yer alan bilgiler genel içeriklidir ve herhangi bir gerçek veya tüzel kişinin özel durumuna hitap etmemektedir. Doğru ve zamanında bilgi sağlamak için çalışmamıza rağmen, bilginin alındığı tarihte doğru olduğu veya gelecekte olmaya devam edeceği garantisizdir. Hiç kimse özel durumuna uygun bir uzman görüşü almaksızın, bu dokümanda yer alan bilgilere dayanarak hareket etmemelidir. KPMG International Cooperative ("KPMG International") bir İsviçre kuruluşudur. KPMG ağına üye olan bağımsız firmalar, KPMG International'a bağlıdır. KPMG International'ın müşterilere sunduğu herhangi bir hizmet yoktur. Hiçbir üye firmanın KPMG International'ı veya bir başka üye firmayı, aynı şekilde KPMG International'ın da hiç bir üye firmayı üçüncü şahıslar ile karşı karşıya getirecek zorlayıcı ya da bağlayıcı hiçbir yetkisi yoktur. Tüm hakları saklıdır.

© 2018 KPMG Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş., KPMG International Cooperative'in üyesi bir Türk şirkettir. KPMG adı ve KPMG logosu KPMG International Cooperative'in tescilli ticari markalarıdır. Tüm hakları saklıdır.